

שי עולמות

העלון השבועי של ישיבת "נצח מאיר" ישיבתו של הרה"ח שמעון יוסף הכהן ויזנפלד שליט"א

רח' הרב סלט 7, ירושלים, טל' 050-4102044

הזבחים שהקריב שלמה המלך לפני, ואמרו (ילקוט תהלים ס' תנט) שזכות החסד שעושים הוא מעולם ועד עולם (לעולם ועד). ואמרו (ילקוט רות ס' תרכ) גדול כוחן של גומלי חסדים שחסין בצילו של הקב"ה. ואמרו (מדרש שוחר טוב תהלים סה) מי שהוא גומל חסדים יהיה מבושר שנשמעת תפילתו, שהוא מתפלל להקב"ה והוא נענה. ואמרו (מדרש לעולם ז) לעולם יגמול אדם חסד, אפילו עם מי שהרע לו, ולא יהיה נוקם ונוטר. וזה דרכן של ישראל קדושים.

והנה יש הרבה נשמות יקרות, יהודים שקשה להם בחיים (יש מהם בגשמיות, כגון פרנסה, ובריאות, ויש מהם נפשית, מכל מיני סיבות) והם שבורי לב, ואין להם לפני מי לספר ולשוחח על צערן הגדול, ואשרי המקשיב להם, שזה בחי' (תהלים מא, ב) אשרי משכיל אל דל וביום רעה ימלטוהו ה', ה' ישמרהו ויחזייהו וגו'. כמ"ש חז"ל (שבת קד, א) דרכו של גומל חסד לרוץ אחר דלים. והנה דבר זה, דהיינו לשמוע ולהקשיב למסכנים, מביא שמחה עצומה למעלה, בעולמות העליונים. וזה בחי' והיה עקב תשמעון ואמרו חז"ל אין והיה אלא לשון שמחה (ויק"ו יא, ז). כי זה גורם שמחה עצומה ונחת רוח עצום לבורא יתברך שמו, כאשר מקשיבים לנמוכי לב ולמסכנים, שהם שפלים ונמוכים בחינת עקב, וזה בחי' והיה עקב תשמעון וכנ"ל. ויהי רצון שיהי' חלקנו עמהם.

בברכת התורה וכמו"ס שמעון יוסף הכהן ויזנפלד

מדרש

ד"א ושמר ה' אלהיך לך מהו ושמר אמר רבי שמואל בר נחמן כל מה שישאל אוכלים בעולם הזה מכח הברכות שברכם בלעם הרשע אבל ברכות שברכו אותן האבות משומרין הן לעתיד לבא שנאמר ושמר ה' אלקיך וגו'. ד"א אמר ר' חלבו למה"ד ליתום שהיה מתגדל אצל בע"ה היה אוכל משלו ושותה משלו ומתכסה משלו ולמדו אומנות. אותו היתום אומר כל מה שאני אוכל ושותה ומתכסה מתוך שכרי הוא מחשבו. א"ל אותו בעל הבית חיך כל מה שאתה אוכל ומתכסה בכח חבית של מים שאת ממלא לי בכח עץ אחד שאתה מבקע לי אבל שכר צרור ומונח לך. כך כל מה שישאל אוכלים בעולם הזה בכח היסורים שהן באין עליהם אבל שכר צרור ומשומר לעתיד לבא שנא' ושמר ה' אלקיך לך וגו'. ומהו את הברית ואת החסד. אמר רבי חייא שלשה מדות טובות יש ביד ישראל ואלו הן ביישנים ורחמנים וגומלי חסדים ביישנים מנין שנא' (שם ד) ובעבור תהיה יראתו על פניכם רחמנים מנין שנאמר (דברים יג) ונתן לך רחמים ורחמך גומלי חסדים מנין שנא' (שם ז) ושמר ה' אלקיך לך את הברית ואת החסד. (דברים רבה ג, ד)

ירושלים עיה"ק תורת בב"א. יום ו' עש"ק לסדר עקב לכבוד ... אחרשה"ט!
בעורת ה' אכתוב לך משהו השייך לפרשת השבוע.
"והיה עקב תשמעון" (דברים ז, יב).

הנה בניין וקיום העולם הוא ע"י חסד, בבחי' (תהלים פט, ג) עולם חסד יבנה, ואמרו (אבות פ"א) על ג' דברים העולם עומד, על התורה, ועל העבודה, ועל גמ"ח. ואמרו (בר"ח) גדולה גמ"ח שאלמלא היא לא היה האדם נברא. ואמרו (אבדר"י פ"ז) גמ"ח מביאה טובה לעולם, ואמרו (פרקי דר"א פ"ב) על מידת גמ"ח העולם עומד. ואמרו (אומיות דר"ע) אלמלא גמ"ח אין כל העולם מתקיים אפילו שעה אחת. וגמילות חסדים הוא מהדברים שאדם אוכל פירותיהם בעולם הזה, והקרן קיימת לו לעולם הבא, וכמ"ש חז"ל (פאה פ"א מ"א). ואיתא בתוספתא דמס' פאה (פ"ד י"ח) שצדקה וגמ"ח שקולים כנגד כל המצוות שבתורה אלא שהצדקה בחיים, וגמ"ח בחיים ובמתים. צדקה בעניים, גמ"ח - בעניים, ובעשירים. צדקה בממונו, וגמ"ח בממונו ובגופו והם מביאים שלום, והם פרקליט גדול בין ישראל לאביהם שבשמים. ואמרו (ירושלמי תענית פ"ד) שכל העוסק בגמילות חסדים - זוכה לישוב בצילו של הקב"ה. ואמרו (יבמות עט, א) ג' סימנים יש באומה זו, רחמנים, ביישנים, גומלי חסדים. ואמרו (סוטה יד, א) תורה תחילתה גמ"ח וסופה גמ"ח. ואמרו (קידושין מ, א) שעל העוסק בגמ"ח נאמר (תהלים כא, כא) רודף צדקה וחסד - ומצא צדקה חיים וכבוד. ואמרו (כ"ק ק, א) עה"פ (שמות יח, כ) והודעת להם את הדרך

להעלות הניצוצות
וְהוּוּ מַה שְׁאַמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, וְקִרְוִנָם לְכַרְכָּה (הַקְדָּמַת הַיָּהוּד דָּף ה'): "וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עֲמִי אֲתָה", אֵל תִּקְרֵי עֲמִי אֵלָא עֲמִי בְשִׁתְּפִי, מַה אֲנָא בּוֹרָא שְׁמַיִם וָאָרֶץ בְּמַלּוּלִי, אֵף אֲתָה בְּנִי וְכוּ'. כִּי בְּנִדְאִי הוּא בּוֹרָא שְׁמַיִם וָאָרֶץ בְּדַבְּרוֹרֵי תוֹרָה וְתַפְלָה, כִּי חוֹזֵר וּמְחַדָּשׁ וּמְתַקֵּן הָעוֹלָמוֹת הַנְּפֹלִיץ בְּנִ"ל. וְזוֹה בְּחִינַת (וַיִּקְרָא כ"ו): "וְנִתְתִּי שְׁלֹם בְּאָרְצִי", כִּי מִהֲאֲרָצִיּוֹת נִתְעַלֵּין הַנִּיצוּצוֹת, וְנַעֲשֶׂה שְׁלֹם, שְׁהוּוּ עֵקֶר תִּקּוֹן הַבְּרִיאָה בְּנִ"ל. עַל בְּנִי צְרִיכִין לְדַבֵּר רַק דְּבָרוֹרִים קְדוּשִׁים, וְלֹא דְבָרִים אַחֲרִים. כִּדְרֵי לְהַעֲלוֹת הַנִּיצוּצוֹת הַנְּפִלִי, לְתַקֵּן כָּל הָעוֹלָמוֹת.
(ליקו"מ עה)

- זו גמ"ח, ילכו - זו ביקור חולים, בה - זו קבורה. ואמרו (ירושלמי סנהדרין פ"א) אם ראייתם זכות אבות שמטה, וזכות אמהות שנתמוטטה, לכו והדבקו בחסד. כי בזכות החסד יתעורר גודל חסד שעשו האבות והאמהות, ועיזו יאיר ויזריח זכות חסדם הגדול עלינו. ואמרו (ע"ז ז, ב) כל העוסק בתורה בלבד (ולא עוסק בגמילות חסד) דומה כמו שאין לו אלויה. ובזכות החסד אדם ניצל מן הפורעניות כמ"ש חז"ל (בב"ק סט) ואמרו (ויק"ד לד) גומל נפשו איש חסד - זה הלל הזקן, שבשעה שהיה נפטר מתלמידיו, אמרו לו להיכן אתה הולך? אמר להם לגמול חסד עם הדין אכסניה בתוך ביתי. ואמרו במדרש חזית (שה"ש א) הנך יפה רעייתי (שה"ש א, טו) הנך יפה בגמילות חסדים. ואמרו (קה"ד ז) כל הכופר בגמ"ח - כאילו כופר בעיקר. ואמרו (שם ט) והחי יתן אל לבו (קהלת ז, ב), זה חי העולמים (הקב"ה) שהוא משלם שכר לבר נש, על כל פסיעה ופסיעה בגמילות חסדים שהוא עושה. ואמרו (אבות דר"נ פ"ד) יש לנו כפרה אחת שהיא כבית המקדש, ואיזה? זה גמ"ח. ואיתא בילקוט שמעוני (הושע ס"י תקכב) אמר הקב"ה חביב עלי חסד שאתם גומלים זה לזה, מכל

לע"נ חביבה בת תמו ע"ה * לחזרה בתשובה של חן בן עלייה

"ועתה ישראל מה ה' אלקיך שאל מעמך כי אם ליראה"

ואמרו רבותינו ז"ל: לגבי משה יראת מלכתא וזרתא, הינו 'ועתה', אחר שכבר טרחתו ונגעתי בשבילכם כל-כך, כמבאר בפירושי הקודמים, עד שזכיתי להשגה ודעת כזו, אשר יראה מלכתא וזרתא לגבי משה, על-כן יש לכם גם-כן יסוד חזק והתחלה טובה, שתוכלו להתחזק כל-כך על-ידי הארת דעתי שאני מאיר בכם, עד שתזכו גם-כן להארת הרצון וליראה גדולה הנמשך מהארת הדעת של הצדיק-האמת; עד אשר באמת גם אצלנו עכשו בנקל לנו לזכות למדרגה זו, שתהיה היראה מלכתא וזרתא גם אצלנו, על-ידי שנוכח להתחזק באמת בכח ההתחלה הקדושה של משה רבנו ושל כל הצדיקי אמת הבאים אחריו. כי הרצון חפשי לעולם.

(ליקו"ה הל' פרוין בכור ה"ה, אות לג)

מה ה' אלקיך שאל מעמך

כי עיקר ההתחזקות הוא על ידי הרצון שאיך שעובר עליו בכל עת איך שהוא איך שהוא על כל פנים יחזק את עצמו ברצון חזק מאד לה' יתברך ועל כל פנים יסוף וישתוקק לשוב לה' יתברך מכל מקום שהוא. כי סוף כל סוף מה ישאר ממנו? ובפרט שכבר גילו לנו הצדיקים האמתיים שהרצון הטוב בעצמו יקר וחשוב מאד מאד. וזה בחינת עיקר התכלית האחרון בחינת מה רב טובך וכו', על כן צריך להתחזק תמיד בכל עת ברצון חזק לה' יתברך מכל מקום שהוא שעל ידי זה יתעורר ויתגבר להתפלל תמיד לה' יתברך ולהרבות באמירת תהלים ותחינות ובקשות רבות שיחמול עליו ה' יתברך וימשיך עליו הרחמנות האמתית של המנהיג האמתית שהוא בחינת 'כי מרחם ינהגם'. עד שיזכה לצאת מהרוח שטות וכו' ובפרט להרבות בהתבודדות שהוא שיחה ותפילה בינו לבין קונו עד שישפך לבו כמים נכח פני ה', עד ישקיף וירא ה' משמים, ויאיר עליו הדעת הקדוש לבטל הרוח שטות, עד שיצא וישוב מכל העוונות ויזכה להתקרב לה' יתברך באמת. כי תפילה זו בחינת יראה, בחינת מה ה' אלקיך שאל מעמך כי אם ליראה את ה' אלוהיך.

(ליקו"ה אור"ח הלכות נט"ו ובעצת הפת ה"ו אות נא)

ע"י ביטול תורה יבוא לביטול תפילה

וע"כ גם המקום שבו עוסקים בתורה הוא מסוגל יותר לקבלת התפילה שזה בחי' משחז"ל (ברכות ה.) רבי אמר ורבי אסי אע"ג דהוה דהוה תליסר בי כנישתא בטבריה לא מצלו אלא ביני עמודי היכא דהוה גרסי, וע"כ מסוגל לתפילה הלימוד שלפניה שזה בחי' משחז"ל (ירושלמי ברכות פ"א ה"א) קורין את שמע בבית הכנסת - כדי לעמוד בתפילה מתוך דברי תורה, שאז היו קורין שמע כעין שאנו קורין היום "אשרי" לפני תפילת מנחה, וזה בחי' משחז"ל (ברכות לא.) אין עומדים להתפלל אלא מתוך הלכה פסוקה, וכמ"ש (תדא"ר, ב) אל יעמוד בתפילה עד שיאמר הלכה אחת או פסוק אחד וכמ"ש רבינו במאמר ראיתי מנורת זהב (ח"א ה, רז) שע"י לימוד הפוסקים ע"ז מפרישין ומבררין הטוב מהרע, ומגרשין ומבטלין הרע מכל הד' יסודות שהם כלל כל המידות שזה עיקר תיקון האדם וע"ז נגמר ויוצא מכח אל הפועל הדבר שהתפלל עליו ונתמלא בקשתו, וכמבואר במאמר ימי חנוכה (ח"ב ב) עיקר שלימות התפילה הוא ע"י אמת ולזה זוכים ע"י לימוד הלכות. וזה בחי' מש"כ בס' המידות (אמת ג) ע"י אמת תפילתו נתקבל, ואין אמת אלא תורה כמ"ש (משלי ג) אמת קנה ואל תמכור כמ"ש חז"ל (ברכות ה:) כי תורה ותפילה קשורים זה בזה, והם מחזקים זה את זה ומאירים זה לזה כמבואר במאמר אמור אל הכהנים (ח"א ב, ו) וכמ"ש רבינו ז"ל בס' המידות (לימוד סד) ע"י ביטול תורה יבוא לביטול תפילה והוא הדין להיפך, וכמ"ש חז"ל (נדה ע:) הא בלא הא לא סגי.

(מתוך הספר "יש מאין")

כל כח האדם

פעם דבר רבנו עם אנשי שלומו מזה שצריכים להכניס כל כח הנמצא באדם בעבודת התפילה, בין אנשי שלומו היה גם רבי גרשון שהיה נכדו של המגיד מטירהוויצע, תלמיד רבנו, וחשב בינו לבין עצמו מה כבר אוכל לעשות יותר כדי להכניס עוד כח בתפילתי אחרי שכבר משתדל אני להכניס את כל כוחותי בתפילה? כי היה מתפלל כשש שעות באריכות מופלגת, ובאמצע שישב וחשב מחשבה זו המשיך רבנו בדבוריו ואמר: "לא להתפלל ולחשוב שמתפללים". כשגמר רבנו את דבוריו ועמד להכנס לבית המדרש כדי להתפלל תפילת מנחה כיבד רבנו את רבי גרשון שיכנס לפניו והעמידו רבנו ליד מקומו, וסיפר אחר כך שהרגיש אז כזה חיות ודבקות בתפילתו עד שהבין בעצמו שבאמת עדין לא התפלל כראוי כלל וכלל.

כל אחד מישראל

שרוצה לחוס על נפשו ולצאת מוזהמתו ולהתקרב לצדיקי אמת וכונתו באמת לשוב להשם יתברך, צריך לידע, שבהכרח שיעברו עליו כמה וכמה משברים וגלי הים ובהינות ונסיונות וצורפים... ואם לא יניח את מקומו בכל מה שיעבור עליו, בודאי יזכה לאחרית טוב לנצח. ולכל זה מקבלין כח רק מהצדיק האמת בחינת משה שהוא עושה כמה תחבולות בחוכמה נפלאה כדי להחיות ולקיים את כל הנפשות החפצים להתקרב להשם יתברך. שזה בחינת מה שהצדיק מבטל את עצמו לפעמים מהשגתו ומדבקתו בכדי להחיות ולחזק את כל האנשים הפשוטים הבטלים מן התורה וכן את הלומדים בשעה שצריכין לבטל את עצמם. כי בהכרח צריכין לבטל את עצמם לפעמים, כי העבודה צריכה להיות בבחינת רצוא ושוב עיל ונפיק, שזה בחינת כל העליות וירידות שצריכין לעבור על כל אחד. וזה בחינת ההפסקות שבין פרשה לפרשה שבתורה שזה בחינת הבטול שמבטל עצמו הצדיק בכל פעם ומפסיק עצמו מעבודתו, בכדי להחיות ולחזק את כל בחינת הבטלים הנ"ל.

(משיבת נפש טו)

לא תחסר כל פה

בארץ-ישראל הלחם מטעם כל-כך, עד שנכללין בו כל מתיקות הטעמים שבכל המאכלים שבעולם, בבחינת 'ארץ אשר לא במסכנת תאכל בה לחם לא תחסר כל בה', ועל-כן שם בנקל יותר לזכות להרגיש כל הטעמים באכילת פת במלח, שזה עקר תקון האכילה בחינת מן, כמבאר בפנים.

(אוצר היראה ארץ ישראל אות ז)

להצלחת
ר' אברהם בן אסתר ומשפחתו
ברוחניות ובנשמות

להערות והארות 7658704 - 052
לקבלת העלון השבועי למייל צרו קשר
במייל netzah.meir@gmail.com

לעילוי נשמות
תמונת אסתר ע"ה
נלב"ע מ"ז שבט
תנצבה.

נתן וצ'רנה כלאוואר ע"ה
ר' רפאל בן ר' משה ז"ל

לעילוי נשמות
אורי בן ניסים ז"ל

יריב בן מניח
חורה בתשובה שלמה